

نبض اقتصاد

بورس به زیر دو میلیون واحد رسید

در پایان معاملات دیروز شاخص کل بورس اوراق بهادار با ریزشی (۴۷۷۱ واحدی (۴۷۲۲/۸۱) به یک میلیون و ۹۹۸ هزار واحد (۱،۹۹۸،۶۵۳،۱۱) رسید و به این ترتیب حمایت دو میلیون واحدی را از دست داد. همچنین شاخص کل هم‌وزن با ریزشی ۸۵۰ واحدی به ارتفاع ۶۳۳ هزار واحد رسید. ارزش کل بازار بورس نیز بالغ بر شش میلیون و ۵۲۸ هزار میلیارد تومان شد. سه نماد «فولاد»، «فملی» و «شینا» بیشترین تأثیر در شاخص کل بورس و سه نماد «شاوران»، «فصبا» و «آریا» بیشترین تأثیر را در شاخص فرابورس داشته‌اند، همچنین سه نماد «فولاد»، «وبملت» و «ذوب» سه نماد پرتراکشی بازار بورس و سه نماد «خاور»، «فصبا» و «وسپهر» سه نماد پرتراکتش در بازار فرابورس در روز گذشته بودند. ارزش معاملات خُرد در بازار مورخ ۲۲ مردادماه ۱۴۰۳، مبلغ ۲۰۰۰ میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان بود. حقیقی‌ها نیز در روز گذشته حدود ۴۵۵ میلیارد تومان از بازار سهام خارج کردند. در بازار دیروز ۸۵ نماد در محدوده مثبت و ۲۶۳ نماد در محدوده منفی و در بازار فرابورس ۱۱۸ نماد در محدوده مثبت و ۲۶۷ نماد در محدوده منفی معامله شدند.

سودجویان به دنبال نوسان بازار

یک کارشناس اقتصادی گفت: بانک مرکزی در مرکز مبادله ارز و طلای ایران نیازهای متقاضیان را تأمین می‌کند؛ در نتیجه با رخ‌دادن شوک‌های سیاسی صرفاً نرخ دلار در بازار غیررسمی افزایش پیدا می‌کند که آن هم فرصتی برای سوءاستفاده دلالان و سفته‌بازان برای نوسان‌گیری ایجاد می‌کند، بنابراین در روند تأمین و تخصیص ارز مشکلی ایجاد نمی‌شود و با آرام شدن شرایط، دوباره نرخ ارز به کانال قبلی خود بازمی‌گردد.

مسعود توکلی، تحلیلگر مسائل ارزی افزود: با اعلام خبر شهادت رهبر سیاسی حماس نرخ دلار صعودی شد اما تجربه‌های گذشته مانند عملیات تروریستی کرمان، حمله انگلیس و آمریکا به یمن، حمله سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به مقر تروریست‌ها در پاکستان و سوریه، حمله متقابل پاکستان در مرز ایران و حمله رژیم صهیونیستی به سوریه و شهادت تعدادی از فرماندهان سپاه قدس ایران در دمشق و شهادت رئیس‌جمهور شهیدمان نشان می‌دهد که بانک مرکزی در این شرایط ناآشناسته بازار ارز را مدیریت کند؛ بنابراین تجربه‌ها اثبات کرده که نوسانات کنونی بازار ارز نیز با اقدامات این بانک کاهش می‌یابد و نرخ ارز دوباره به روند قبل از تنش برمی‌گردد.

وی افزود: هر بار بعد از رخ‌دادن تنش و التهابات سیاسی نرخ دلار به‌صورت موقت افزایش پیدا می‌کند که در این شرایط افراد غیرحرفه‌ای اقدام به خرید دلار می‌کنند اما با فروکش کردن تنش‌های سیاسی نرخ دلار کاهشی می‌شود و این افراد متضرر می‌شوند. این تحلیلگر مسائل ارزی با بیان این‌که تأمین ارز از سمت بانک مرکزی به‌خوبی صورت می‌گیرد، تأکید کرد: میزان تخصیص ارز در سال ۱۴۰۲ و اوایل امسال تقریباً پاسخگوی تمامی نیازهای کشور بوده و این در شرایطی است که ارز حاصل از صادرات برخی بخش‌ها هنوز به‌طور کامل به چرخه اقتصاد بازنگشته؛ بنابراین باید به این حوزه نیز توجه ویژه‌ای شود.

۱۶ استان در صدر جدول

کاهش بارندگی‌های سالانه

سختگوی صنعت آب‌کشور با بیان این‌که شش استان کشور اعم از تهران، بوشهر، فارس، چهارمحال و بختیاری، قزوین و سمنان در صدر جدول کاهش بارش قرار دارند، گفت: حجم مخازن سدهای کشور طی ۱۰ سال اخیر در رتبه چهارم سال‌های خشک قرار گرفته است. فیروز قاسم‌زاده، سختگوی صنعت آب با بیان این‌که هم‌اکنون میزان پرشدگی کل سدهای کشور ۵۵ درصد است، گفت: حجم مخازن سدهای کشور نسبت به سال گذشته ۱۱ درصد افزایش یافته است. سختگوی صنعت آب کشور همچنین افزود: میزان ورودی سدهای کشور برابر با ۴۰/۴۷ میلیون مترمکعب است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد. وی تأکید کرد: خشکسالی هیدرولوژیکی در سال گذشته به شدت احساس شد و در چنین شرایطی و پس از سه سال خشکسالی متوالی، در سال گذشته ورودی و حجم مخازن سدهای کشور به هیچ عنوان در شرایط مطلوبی قرار نداشت، با این تفسیر افزایش حجم و ورودی مخازن سدهای کشور در سال جاری نسبت به پارسال نمی‌تواند اثربخش باشد. با در نظر گرفتن اقلیم ایران و منابع آبی لازم است توجه ویژه‌ای به مدیریت مصرف آب شود. وی ادامه داد: هم‌اکنون حجم مخازن سدهای تهران ۳۳ درصد، زاینده‌رود ۳۲ درصد، سد دوستی ۱۶ درصد، سدهای رنجیره کارون ۷۵ درصد، سد کرخه ۵۸ درصد و سد دز ۸۱ درصد به ثبت رسیده است.

عرضه بلیت پروازهای اربعین

جعفر یازرلو، سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری: فروش بلیت پروازهای اربعین از شنبه هفته جاری آغاز شده که تاکنون ۴۰ درصد بلیت پروازهای اربعین حسینی فروخته شده و باقیمانده بلیت‌ها تا پایان امروز عرضه می‌شود. تاکنون ۳۴۶ مجوز پروازی برای بازه زمانی پروازهای اربعین صادر شده و صدور مجوز پروازها همچنان ادامه دارد.

افزایش صادرات لوازم خانگی

محمد مهدی برادران، معاون صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت: صادرات لوازم خانگی کشورمان در چهارماهه ابتدایی امسال در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته افزایش ۱۱ درصدی داشته است. افزایش صادرات لوازم خانگی نشان از تولید داخلی بیشتر، عمق بخشی بیشتر و کیفیت بالاتر تولیدات لوازم خانگی داخلی دارد.

اعزام اولین کشتی به بندر بصره

مهرداد بذریا، پدش، وزیر راه و شهرسازی: مسیر دریایی زوار به لطف سیدالشهدا (ع) و تلاش سازمان بنادر و دریانوردی باز و اولین کشتی از بندر خرمشهر به بندر بصره عراق اعزام شد. تریمتال مسافری دریایی خلیج فارس به مساحت ۶۰۰۰ مترمربع با تمام امکانات در خدمت زوار است و این ظرفیت سال آینده افزایش می‌یابد.

ضربان نامنظم انرژی

تداوم روند کنونی مصرف انرژی در کشور، ایران را از صادرکننده نفت، گاز و حتی فرآورده‌های نفتی به واردکننده تبدیل خواهد کرد

کشورمان در چند سال اخیر با چالشی به‌عنوان ناترازی انرژی مواجه شده و رشد مصرف بیش از رشد تولید است؛ تداوم این روند ایران را به واردکننده انرژی تبدیل خواهد کرد. دولت چهاردهم در حالی کار خود را آغاز کرده که در حوزه اقتصادی کشور با چالش‌های متعددی روبه‌روست. رهبر معظم انقلاب در مراسم اعطای حکم تنفیذ مسعود پزشکیان به‌عنوان رئیس‌جمهور تأکید کردند: «... امروز از لحاظ زمانی، اولویت با مسائل اقتصادی است و تحرک اقتصادی قوی، پیگیر و حساب‌شده‌ای مورد نیاز است....» یکی از مهم‌ترین چالش‌های کشور در یک دهه اخیر ناترازی انرژی است. درحالی‌که ایران یکی از بزرگ‌ترین دارندگان منابع هیدروکربوری دنیا محسوب می‌شود. شدت مصرف انرژی کشورمان براساس برابری قدرت خرید، بیش از دوبرابر میانگین جهانی است؛ به‌طوری‌که در سال ۱۴۰۲، معادل بیش از سه میلیارد بشکه نفت خام (تقریباً کل منابع اولیه انرژی در کشور) مصرف شده است. با توجه به این‌که بخشی از انرژی اولیه کشور صادر یا صرف خوراک صنایع، پالایش می‌شود، نمی‌توان همه این میزان را به‌عنوان مصرف انرژی نهایی حساب کرد. در نهایت روزانه یک میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه نفت خام مصرف نهایی انرژی در کشور است که عدد بالایی محسوب می‌شود. از این مصرف نهایی انرژی ۴۰ درصد در بخش خانگی و تجاری، ۳۱ درصد برق، گاز و صنایع کشور، حدود ۲۴ درصد در حمل‌ونقل و تقریباً ۰/۵ درصد در کشاورزی مصرف می‌شود. هم‌اکنون کشور در همه حامل‌های اصلی انرژی با ناترازی و کمبود روبه‌روست و روند رشد مصرف از میزان رشد تولید بیشی گرفته است. امروز در برق، بنزین، گاز و گازوئیل با ناترازی مواجه هستیم و این موضوع هزینه‌هایی به کشور تحمیل می‌کند. از سوی دیگر، ناترازی انرژی باعث شده تا تولیدات صنایع به دلیل اعمال محدودیت در تأمین انرژی مورد نیاز آنها کاهش داشته باشد و به نوعی به اقتصاد ملی ضربه می‌زند. براساس آمارهای اعلام‌شده، ایران سالانه ۸۰ میلیارد دلار بارانه سوخت پرداخت می‌کند که حتی برخی این عدد را صد میلیارد دلار نیز

محسن نظری گروه اقتصاد

افزایش ۴۰ درصدی مصرف بنزین

این چالش در بخش بنزین، از سایر حامل‌های انرژی بیشتر مشهود است؛ به‌طوری‌که در سه سال اخیر بیش از ۴۰ درصد به میزان مصرف این سوخت افزوده شده است. طبق آمارها، در سال گذشته برای تأمین نیاز داخلی چهار میلیارد دلار بنزین و گازوئیل وارد شده و کارشناسان برای امسال بیش از شش میلیارد دلار واردات بنزین و گازوئیل پیش‌بینی کرده‌اند. اکنون روزانه در مجموع ۲۶۳ میلیون لیتر انواع فرآورده‌های نفتی مانند بنزین، گازوئیل، سوخت کم‌سولفور کشتی، سوخت هواپیما و صنایع در پالایشگاه‌های ایران تولید می‌شود و مصرف روزانه بنزین و گازوئیل به‌ازای هر نفر حدود دوبرابر میانگین جهانی است. یکی از علت‌های این امر البته مصرف دوبرابری بنزین خودروهای ایرانی نسبت به میانگین جهانی است. ناصر عاشوری، دبیرکل انجمن کارفرمایی صنفی صنعت پالایش نفت می‌گوید: در مسأله ناترازی در گذشته راه را اشتباه رفتیم و اکنون توصیه این است که اصراری بر ادامه آن نداشته باشیم؛ تولید داخلی در حالی زیر فشار است که هیچ کنترلی روی مصرف وجود ندارد. وی تأکید کرد: اکنون میانگین مصرف روزانه بنزین به ۱۱۲ میلیون لیتر رسیده، درحالی‌که تولید پالایشگاه‌ها روزانه ۹۸ تا ۱۰۴ میلیون لیتر است. عاشوری تصریح کرد: ضعف حمل‌ونقل عمومی و خطوط ریلی، هدررفت حجم بالایی سوخت در ترافیک، فرسودگی جاده‌ها، مصرف بالایی خودروها، خودروهای فرسوده و فرهنگ ضعیف عمومی از عوامل این مصرف بالاست.

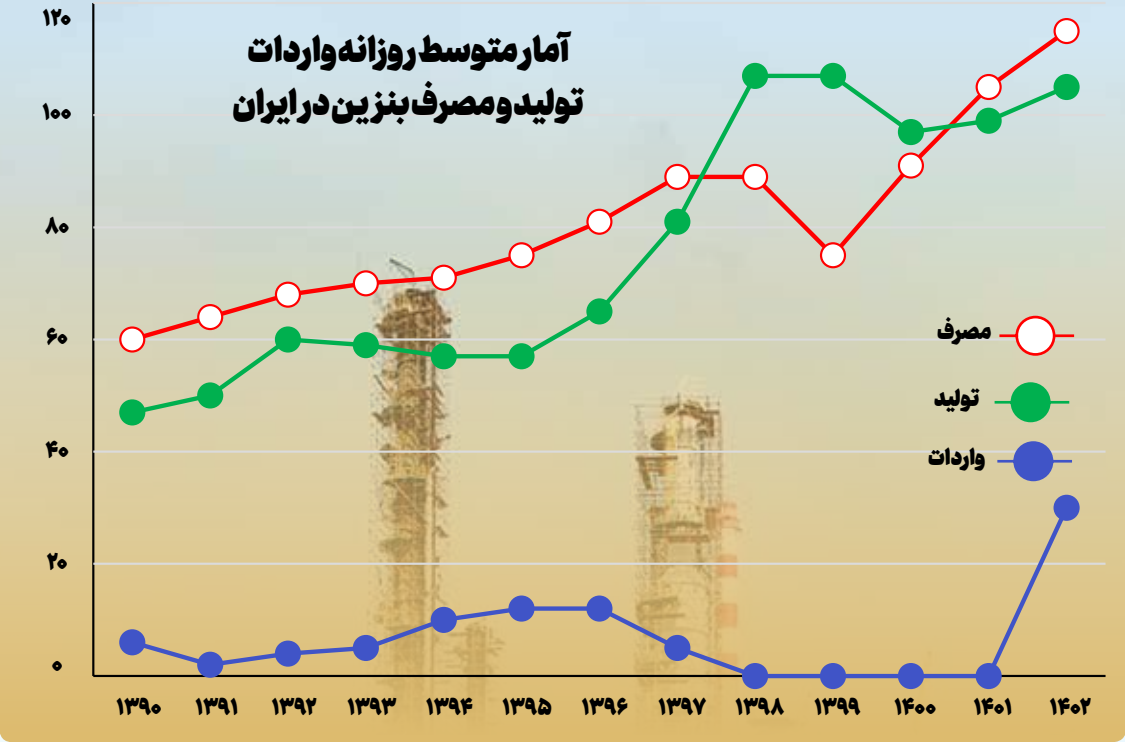
ناترازی ۱۳۳ میلیون مترمکعبی گاز

در مورد گاز و برق نیز عقب‌ماندگی جدی تر بوده و در سال جاری طبق برآوردها در اوج مصرف، کشور قادر به تأمین برق و گاز طبیعی مورد نیاز بخش‌های مختلف مصرفی به ترتیب به میزان ۲۰ درصد و ۳۰ درصد از حداکثر توان تولید نخواهد بود. یکی از علت‌های شکل‌گیری این ناترازی مصرف بی‌رویه انرژی است که علاوه بر

گذشته ۸ درصد است. روند مصرف برق در طول پنج سال گذشته نشان می‌دهد مصرف سالانه برق در ایران از ۲۵۹ میلیارد کیلووات‌ساعت در سال ۱۳۹۷ به ۳۳۳ میلیارد کیلووات‌ساعت در سال ۱۴۰۲ رسیده که نشان‌دهنده رشد ۲۸ درصدی طی این مدت است. علی‌اکبر محرابیان، وزیر نیرو با اشاره به افزایش بی‌سابقه دمای هوا در کشور و به‌دنبال آن ثبت رکوردهای بالای مصرف برق گفت: تقاضای مصرف برق ایران در حالی به ۸۰ هزار مگاوات رسیده که اوج مصرف ترکیه هم‌اکنون چیزی حدود ۵۰ هزار مگاوات است و کشور صنعتی و بزرگ آلمان با حجم وسیع سرمایه‌گذاری ۸۰ هزار مگاوات مصرف برق دارد. محمدا... داد، معاون انتقال و تجارت خارجی توانیر گفت: رشد بیش از ۸ درصدی مصرف برق کشور بیش از سه برابر میانگین جهانی است که فشار زیادی به شبکه برق وارد می‌کند.

رفع ناترازی برق، نیازمند ۲۰ میلیارد دلار

حسنعلی تقی‌زاده لنده، رئیس هیات‌مدیره سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق با بیان این‌که میزان ناترازی برق امروز بیش از ۱۷ هزار مگاوات شده (معادل ۲۳ درصد برق مصرفی کشور در پیک مصرف) می‌گوید: با تداوم شرایط فعلی تا سال ۱۴۱۴ میزان ناترازی برق به ۳۷ هزار مگاوات می‌رسد. وی افزود: با توجه به رشد مصرف که در ۱۰ سال آینده خواهیم داشت، این عدد یک‌سوم مصرف برق کشور می‌شود که تصور آن هم ترسناک است. رئیس

آمار

اقتصاد ایران با وجود تداوم تحریم‌ها برون‌گراتر شد

شامل واردات ماشین‌آلات و واردات مواد اولیه‌ای است که به تولید بیشتر در حوزه صنعتی منجر شده است.

توسعه برون‌گرایی

خاندوزی معتقد است: مجموع سیاست‌های دولت و پیشگامی رئیس‌جمهور شهید در خصوص سیاست‌های همسایگی، پیمان‌های منطقه‌ای و همکاری با کشورهای همسو مانند روسیه و چین اجازه داد تا اقتصاد ایران به نسبت اقتصاد جهانی بزرگ‌تر شود. به این معنا که مجموع آمار صادرات و واردات ما در ابتدا و انتهای دولت، حتی با تقسیم بر تولید ناخالص داخلی، نشان می‌دهد اقتصاد ایران برون‌گراتر شده است. خاندوزی در خصوص تغییرات شاخص رشد اقتصادی کشور در سه ساله گذشته گفت: در حوزه تولید ناخالص داخلی کشور (GDP)، میانگین رشد اقتصادی در

۲۰ سال گذشته، ۲/۷ درصد بوده است. همچنین، میانگین رشد اقتصادی در ۱۰ سال گذشته به ۰/۵ درصد کاهش یافته است اما در سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲، میانگین رشد اقتصادی به ۴/۵ درصد رسیده که بالاتر از میانگین‌های ۱۰ و ۲۰ سال گذشته کشور است. این در حالی است که در ۲۰ سال گذشته، بسیاری از سال‌ها بدون تجربه تحریم‌هایی همچون تحریم‌های سال ۱۳۹۱ و پس از آن سبزی شده‌اند. وی با بیان این‌که برخی معتقدند رشد اقتصادی در دوره دولت شهید رئیسی بیشتر تحت تأثیر افزایش صادرات نفت بوده، گفت: اگر بخواهیم رشد تولید ناخالص داخلی بدون نفت را بررسی کنیم، می‌بینیم که در دوره ۱۰ ساله گذشته، میانگین رشد اقتصادی بدون نفت ۱/۲ درصد بوده و در دوره ۲۰ ساله نیز این رقم ۳/۵ درصد بوده است. در سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲، رشد اقتصادی بدون نفت به ۴ درصد رسیده که باز هم بالاتر از میانگین‌های ۱۰ و ۲۰ ساله

است. خاندوزی ادامه داد: در زمینه سرمایه‌گذاری، میانگین کاهش سرمایه‌گذاری در ۱۰ سال گذشته ۷ درصد بوده است. در دوره ۲۰ ساله، میانگین رشد سرمایه‌گذاری تقریباً صفر و برابر با منفی ۰/۳ درصد بوده اما در دوره ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲، رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به ۶/۴ درصد مثبت رسیده است. این رشد در سرمایه‌گذاری بیش از رشد اقتصادی بوده و این دو متغیر، یکی کوتاه‌مدت‌تر و دیگری با چشم‌انداز بلندمدت‌تر، نشان‌دهنده تغییرات مثبت در اقتصاد کشور است.

